

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMĂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Trecut în registrul special dela Tribunalul
Cluj, Secția III, sub Nr. 111—1938.

„Vă rugăm însă fraților, dojeniți pe cei fără de rânduială, îmbărbătați pe cei slabi de inger, sprinjiniți pe cei neputincioși, fiți îndelung răbdători față de toți.“

2 Tes. 5, 14.

ORARUL PASTORAL

Nici o perioadă a anului bisericesc nu este mai potrivită ca postul Paștilor, spre a examina complexul îndatoririlor legate de misiunea sfântă a Clerului nostru.

Aceste obligațiuni sunt acum considerabil sporite prin serviciile speciale ce trebuie oficiate, la cari se adaugă sarcina grea a mărturisirilor și cuminecărilor. Preotul de parohie trebuie să-și îndoiască voința și energia în acest timp de pregătire sufletească a credincioșilor, spre a nu-și putea reproșa nimic în ziua luminatului praznic al Învierii.

Dar preotul mai este și cap de familie, de a cărei ocrotire și îndrumare e dator să se ocupe zi de zi, spre a da exemplul cel bun celor ce privesc spre el, cu atâta nădejde. Iată dar, cum din întâlnirea acestor două calități esențiale ce le are preotul, se multiplică în măsură considerabilă răspunerile ce-i revin, și deci împlinirea lor serioasă nu se poate imagina fără o anumită *orânduire* a lor, care să înlătore improvizația și confuziunea. De altfel în orice domeniu de muncă intelectuală sau materială, fie pe plan cât de simplu, ideea de chibzuință anticipată se presupune ca o condiție de bază a succesului următor.

A lucra la întâmplare și după inspirația momentului, este tot ce poate fi mai periculos în ogorul așa de complicat al vieții sufletești. De aceea vedem instituțiile cu scopuri obștești acționând după *programe* îndelung elaborate, cari merg până în cele mai mici detalii, tocmai spre a evita dibuirile și a merge pe linii bine trasate, drept spre telurile urmărite.

Priviți de pildă *Școala*, care se găsește în vecinătatea *Bisericii* în toate satele noastre, cu câtă atenție își fixează — deja de secole — cadrele precise ale activității ei metodice. În fiecare sală de clasă se găsește afișat *orarul* săptămănal, iar în

sertarul învățătorului *programa analitică* a materiilor ce au să fie predate elevilor. Două instrumente de lucru indispensabile, cari conduc pe învățător în munca lui, îndeplinind rolul indicatoarelor luminoase de pe stradă spre a nu da în gropi. Orarul și programa țin școala, cu învățătorul și elevii ei, pe drumul normal, scutindu-i de rătăcirile la cari ar putea fi expuși în lipsa acestor călăuze.

Nu sunt ele tot așa de necesare și pentru Biserică și slujitorii ei? Cine, gândindu-se cu luare aminte la problemă, ar putea răspunde negativ? De sigur, că nimenea. *Orarul pastoral și programa pastorală sunt cerințe mai presus de orice controversă.* Ele trebuie să fie obiect de preocupare încă pe băncile Academiei teologice, unde la orele de seminar pastoral să fie examinate de aproape, cu întocmiri de schițe, proiecte și verificări practice la parohiile din orașul de reședință episcopescă și din satele vecine cu ea. Astfel când tânărul licențiat în teologie va intra pentru întâia oară ca nou hirotonit într-o parohie, el să știe din prima săptămână ce are de făcut în ordinea obligațiilor generale de păstor duhovnicesc. Firește, că programa și orarul ce le aduce vor suferi modificări impuse de împrejurările locale, dar ele vor rămânea neschimbate în liniile lor mari. Am întâlnit destui preoți tineri, pe cari întrebându-i dacă au la îndemână aceste jaloane pastorale, mi-au răspuns cu surprindere jenată că le lipsesc. Și din colocviul nostru scurt au înțeles, fără prea mare greutate, cât de utile le-ar fi aceste unelte de muncă spirituală.

În adevăr, preoția luată numai în semnificația ei pur religioasă, are atâtea atribuții, încât spre a le satisface la vreme și cu deplină conștiință, e nevoie neapărată de stabilirea unui *plan de muncă*. Iar când ne gândim la mulțimea îndatoririlor ce

i le așează pe umeri exigențele naționale ale vremilor de azi, nici nu se poate concepe o satisfacere a lor fără a avea așternute pe hârtie — după principiul raționalizării — punctele acestei vaste activități pastorale ce se cere executată. Numai munca făcută după socotințe mature și prinse în cadre de mai înainte stabilite, poate da roade sigure și durabile. Altfel intrăm în necunoscut și plutim în haos, purtați de capriciile întâmplării.

N'am văzut până acum această chestiune în discuția cer-

curilor religioase și a conferințelor preoțești, cu excepția protopopiatului Cluj. Cred că se vor fi gândit la ea o seamă de clerici doritori de *sistemizarea* misiunii pastorale spre a-i asigura cele mai bune rezultate. E necesar însă ca problema să fie adusă de acum în cercetarea serioasă și amplă a conferințelor, de unde sunt sigur că vor ieși sugestuni și concluzii neșpus de folositoare atât pentru îndrumarea pastoralei, cât și pentru întărirea vieții religioase a Bisericii noastre.

Lumânările din bisericile noastre.

Cultul dumnezeesc al bisericii noastre ortodoxe, constă din lucrări sfinte și rugăciuni, dă o largă putință credincioșilor noștri ca prin el, să-și manifeste credința, nădejdea și iubirea către Părintele ceresc.

Aducerea jertfelor în biserică, are scopul de a mulțumi lui Dumnezeu, pentru toate binefacerile primite dela El, sau de a implora ajutorul, mila sau iertarea păcatelor.

Dacă pe timpul Patriarhilor și al lui Moisi, erau anumite orânduiri pentru împlinirea cultului dumnezeesc, după Iisus Hristos, dela care avem orânduiri noi, s'au pus bazele cultului dumnezeesc de astăzi, amăsurat învățături lui Iisus Hristos și trebuințelor sufletești ale credincioșilor.

Formele simbolice, cari însoțesc singuraticile rândueli liturgice urmăresc să dea cultului o anumită expresie mistică. Intre aceste forme simbolice, amintesc închinarea, binecuvântarea poporului, tămâierea sfințelor icoane și a poporului și aprinderea lumânărilor.

Sfeșnicile și policandrele închipuiesc în mod simbolic pe Iisus Hristos „Lumina care luminează pe tot omul ce vine în lume“ precum și tăria ceriului, iar aprinderea lumânărilor, o mărturisire simbolică, că suntem creștini adevărați, cari avem datoria de a ne lumina, cu lumina cea adevărată a lui Hristos, pentru a scăpa de întunerecul rătăcirii.

Creștinismul întemeiat pe învățăturile dogmatice și morale, cere ca jertfele aduse în biserică să fie cât mai curate și alese. Intre cele mai des uzitate jertfe socotesc și lumâ-

nările, cari sunt indispensabile în cultul nostru. Această practică de un adânc simbolism, se bazează pe felul cum este privită lumina în Sf. Scriptură. „Dumnezeu se îmbracă cu lumina, cum s'ar îmbrăca cu o haină“ (Ps. 10, 2), „Dumnezeu este lumină“ (Ioan 1, 5), „Părintele luminilor“ (Iacob 1, 17), „Lumină spre descoperirea neamurilor“ (Luca 2, 32) etc. Sfinții părinți ca Grigore de Nissa, Ioan Hrisostom, ne lămuresc, că lumânările întrebuințate în primele secole ale creștinismului, se făceau din ceară curată, de albine, întâi, pentru că lumânările din ceară curată nu produc fum dăunător sănătății și picturii din biserică. Canoanele apostolice amintesc numai de lumânări făcute din ceară curată.

Dacă voim deci ca jertfele duse la biserică ca prescuri, vin, sau lumânări să fie bine-primite de Dumnezeu, atunci ele să fie curate, ca și jertfa lui Avel de odinioară. Orice se întâmplă mai ales la sate? Prescurea dusă la biserică, este însoțită de obicei de o lumânare de stearină — fabricată în cele mai multe cazuri de Evrei, din poftă de câștig. În Sâmbetele morților din postul mare, nenumărate lumânări de stearină, produc un fum înăbușitor, pe care mulți dintre credincioși nu-l pot suferi. Nu mai vorbesc de pictura bisericilor, de icoane și pereții înnegrii înainte de vreme, cari fac atâtea stricăciune în lăcașurile zidite cu atâtea greutate mai ales în zilele de astăzi. Sfântul Sinod a încercat cu puțină șansă de reușită începând dela 1873 scoaterea din bisericile de dincolo a lumânărilor falsificate. Nereu-

șita se datorește în mare parte preoților, cari n'au înțeles să explice credincioșilor însemnătatea jertfei curate, precum și faptului, că lumânările de ceară sunt mai scumpe și se află cu mai mare greutate. Aici în Transilvania, biserica noastră cu credincioși săraci, era bucuroasă de orice dar, fie și în lumânări de stearină, dar acest lucru nu mai poate dăinui.

Cucernicii preoți vor putea lămuri cu ușurință credincioșii asupra însemnătății acestui dar, arătându-le că e mai bine să se aprindă lumânări mai puține și mai mici, dar ele să fie din ceară curată.

Va trebui se înțelege, să ne îngrijim din timp de aceste lumânări, pentru ca să le putem pune la dispoziția credincioșilor. Așa numitele „pangare“ trebuie înființate fără întârziere și aprovizionate cu lumânări de ceară, de diferite mărimi. Vândute cu un mic spor față de prețul de cumpărare, ele vor aduce un venit simțitor bisericii, cu care se vor putea acoperi alte lipsuri. Vorbesc din experiență proprie. Terminată fiind, pictura bisericii parohiale, în anul 1939, la sfatul pictorului, n'am mai admis lumânări de stearină în biserică, nici pentru slujbe și nici pentru botezuri sau cununii. Un pangar bine aprovizionat, așezat lângă ușa de intrare, a determinat pe credincioși să cumpere la venirea în biserică, nu numai lumânările, tămâia și smirna necesară în biserică, dar și broșuri de propagandă, o mulțime de cărți de rugăciune și chiar lumânări mai mari pentru înmormântări.

Dacă cucernicii preoți vor prinde sensul acestor rânduri, vor înțelege, că pe lângă câștigul moral, biserica

va avea și un beneficiu material, pe care până acuma nu l'a avut.

În „Apostolul Curier“ Nr. 2 din a. c. Prea Fericitul Patriarh *Nicodim* lămurește această atât de însemnată problemă, cu rânduri pline de dragoste creștinească. E o chemare, pe care nu o mai putem nesocoti. Preoțimea poate procura aceste lumânări, chiar de la sf. Mitropolie, care a înființat un pangar, pe deoparte pentru ca să combată pe speculanții cunoscuți, pe de altă parte, ca din venitele realizate, să se poată începe o campanie misionară împotriva sectelor.

Preoțimea de astăzi e mai înțeleghătoare, dar trebuie să fie și mai solidară, în timpurile acestea grele, când biserica primește atâtea lovituri. Numai strânși uniți și urmând îndrumările ierarhilor noștri, vom putea ieși biruitori. S'au îndreptat multe lucruri în biserica noastră, de ce n'am ieși și de sub robia speculanților, cari ne otrăvesc în biserici cu fumul făclilor falsificate, ne îngreuiază respirația și ne îmbolnăvesc? Ce le pasă acestora, dacă lumânarea vândută e dăunătoare sănătății și e asemănătoare jertfei lui Cain?

De încheiere rog pe cucernicii preoți întru Hristos, să adâncească puțin această problemă și să organizeze neîntârziat aceste pangare, în bisericile unde nu sunt. Mulțumirea sufletească, la caz de reușită, le va fi mare. Tot ceea ce e măreț și frumos se realizează cu jertfe. Cucernicii frați nu mai pot nesocoti această problemă și nu mai pot fi nepăsători, atunci când e vorba nu numai de o înfăptuire frumoasă, dar și de propria lor sănătate.

Pr. AUREL GLIGA, Toplița

INFORMAȚIUNI

Pastorală I. P. S. Patriarh Nicodim. Cărmuitorul suprem al Bisericii naționale, I. P. S. Patriarh *Nicodim* a adresat o frumoasă pastorală către popor, prin care dă îndemnuri înțelepte la îndeplinirea muncilor agricole. Lipsa concentrațiilor de acasă obligă pe cei rămași să-și încordeze cât mai mult puterile de muncă și dragostea către aproapele ca nici un ogor să nu rămână neasemănat, ca astfel toată țara să se înfățișeze ca o grădină minunată. Munca sfințește pe om, și ea este azi îndoit de folositoare pentru Patrie și neam. Citatele bogate din Sf. Scriptură pe cari venerabilul Patriarh le aduce în sprijinul îndemnelor Sale, dau pastorelei un suport religios ce nu va rămânea fără răsunet în sufletul credincioșilor.

Nou locșitor de Episcop la Timișoara. P. S. Episcop *Andrei Mager* al Aradului, care conducea provizor noua Episcopie a Timișoarei a renunțat la această demnitate din motive de sănătate. I. P. S. Mitropolit *Nicolae Bălan* primind demisia înaintată pe 1 Aprilie c. a încredințat cărmuirea temporară a Eparhiei P. S. Episcop *Nicolae Popoviciu* dela Oradea.

Conferințe religioase. *Dumineca* trecută 31 Martie c. s'a ținut în sala V. *Pârvan* dela Universitatea noastră, a treia conferință sub auspiciile Societății femeilor ortodoxe și a Frăției ortodoxe române. A vorbit prof. univ. *Alecu Procopovici* despre: *Românism și ortodoxie*. Conferința deosebit de interesantă și bine documentată s'a bucurat de o asistență selectă și număroasă, în frunte cu P. S. nostru Episcop *Nicolae Colan*.

Preoții și colonizările. Parlamentul a desbătut săptămâna trecută noua lege a colonizărilor, întcmită cu multă pricepere de prof. Gh. *Ionescu-Sisești*, ministrul Agriculturii. Principiul legii este, că nu pot fi colonizați decât plugari destoinici și cu inventar agricol. S'a făcut o singură excepție cu preoții și învățătorii, cari prin rostul lor de conducători intelectuali au să dea exemplul cel bun și în viața economică. S'a găsit totuș o voce în Senat, care să combată excepția aceasta perfect motivată. Dar Maturul Corp n'a luat-o în seamă. Și bine a făcut.

Parastas. Joi, 28 Martie c. împlinindu-se un an dela trecerea din viață a regretatei *Nuțy Dr. L. German*, s'a oficiat un parastas în biserica Sf. *Nicolae* din Cluj, de către păr. consilier eparhial *L. Curea* și păr. *A. Mușat*. Au asistat soțul nemângăiat, membrii familiei și un mare număr de cinstitori ai neutatei defuncte, cu suflet curat și credincios. *Odihnească* în pacea Domnului.

Acte de creștinism adevărat. În Anglia s'a votat de curând o lege, prin care se acordă pensii femeilor bătrâne, lipsite de mijloace. Numărul celor ce se vor bucura de acest sprijin creștinesc este de peste 300.000. Cine nu vede în acest fapt impresionant, expresia aceluia profund spirit religios, ce stăpânește puternicul imperiu britanic, tocmai în volbura celui mai cumplit războiu.

Sfat greșit. Un cotidian din capitală, animat de dorința de a susține acțiunea guvernului pentru intensificarea producției agricole, îndeamnă pe plugari să are și să samene cât mai mult, chiar și în zilele de *Duminecă*. Nu putem aproba acest sfat, fiindcă el contrazice legilor dumnezeiești. Singură biserica ar putea da deslegare, pentru pricinii binecuvântate, însă numai pentru anumite sărbători, afară de cele stabilite în cinstea Mântuitorului și a Maicii Domnului, printre cari *Dumineca* este cea dintâi. Așa ne învață și I. P. S. Patriarh *Nicodim* în recenta pastorală, dată tocmai cu privire la muncile agricole.

Un simbol de prietenie. Într'o ședință din săptămâna trecută Camera și Senatul, au votat cu unanimitate o lege din inițiativă parlamentară, prin care Statul nostru se angajează să clădească un sat în stil românesc pe pământul pustiit de cutremur al Turciei. S'a și alocat un prim fond de 10 milioane Lei. Faptul a produs o adâncă impresie în opinia publică din Turcia, confirmând trăinicia legăturilor de sinceră prietenie dintre cele două națiuni.

Pentru Muzeul Eparhial s'au primit dela parohia *Oprșișani* două sigile vechi și un rând de odăjdii pentru parohiile sărace.

Buletinul războiului. Pe frontul de vest artileria germană și a intensificat tirul în chip neobișnuit. Unele ziare vreau să vadă semnele ofensivei mult așteptate. Pe mare atacuri contra convoielor engleze și scufundări de vase neutre. Submarinele engleze au pătruns și în Baltică distrugând un vapor ce transporta mine-reu în Germania. Aliații au hotărât să intensifice controlul vaselor din țările nordice și să dea vigoare mai mare blocadei economice. În aer s'boruri de recunoaștere și de bombardament din ambele părți. Într'o singură zi aviația britanică a doborât 7 avioane germane. Dela începutul războiului aviația engleză a doborât 128 avioane germane. Și agențiile din Berlin anunță câteva victime engleze în marea Nordului. Comitetul suprem de războiu al Aliaților întrunit de curând la Londra a luat hotărâri, cari par să accelereze deslănțuirea adevărată a războiului.

ROMÂNII,

Subscriind bonuri pentru înzestrarea armatei, îndeplinim o sfântă datorie către țară, asigurăm liniștea, munca și avutul nostru și facem totodată un bun plasament al banilor noștri.

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 2342/1940.

Ordin circular

către toate oficiile protopopești și parohiale

C. Preoți, în parohiile cărora se găsesc trupe militare cantonate, luând contact cu C. preoți militari, ori în lipsa acestora cu comandamentul acelor trupe, vor da întreg concursul lor, respective se vor îngriji, ca în decursul Marelui Post toți ostașii să se împărtășească de binecuvântarea creștinească a sf. taine ale mărturisirii și cuminecării.

P. C. protopopi vor supraveghea executarea acestui ordin și ne vor înainta raport îndată după sărbătoarea Învierii.

Cluj, la 2 Aprilie 1940.

Consiliul eparhial.

Nr. 1937/1940.

Comunicat.

Atragem din nou atenția preoților noștri asupra faptului că este strict interzis să înstrăineze din biserici obiectele vechi, în special cărțile vechi, nici să le vândă negustorilor cari cutreeră satele noastre, nici să le dăruiască fără știrea noastră. Toate obiectele vechi se vor aduce pe rând la muzeul nostru eparhial. În baza tabloului și a inventarelor existente aici dela recenzământul general din 1924, vom face o revizie generală și cei ce se vor găsi culpabili vor fi aspru pedepsiți și obligați la despăgubiri.

Cluj, la 2 Aprilie 1940.

Consiliul eparhial.

Nr. 2314/1940.

Comunicat.

În legătură cu ordinul nostru Nr. 7878 din 2 Ianuarie a. c. și cel al Dir. Gen. CFR. cu Nr. 139062 R. A. 1939 comunicăm mai jos noile dispozițiuni ale Dir. Gen. a Căilor Ferate Române date recent sub Nr. 26387 C. 2 A. din 1940 Dir. Com., prin care se suspendă dispozițiunile precedente pentru procurarea fișelor anexe la carnet și se revine iar la vechiul procedeu de înlocuire a acestora prin altele, nouă.

„Dispozițiuni referitoare la înlocuirea carnetelor cu 50% reducere, expirate.

Intrucât în depozitul Diviziei c. l. b. Filaret, se mai află un stoc suficient de carnet de identitate cu 50% reducere pentru toate clasele, dispunem următoarele:

1. Până la epuizarea stocului existent se suspendă dispozițiunile ordinului circular Nr. 139062 din F. O. 1164 pagina 2128, referitoare la completarea carnetelor cu 50% reducere care nu mai au rubrici libere pentru viza de prelungire pe anul 1940 cu foi anexe.

2. Unitățile emitente vor face comenzi de carnetele necesare pentru a înlocui pe cele cari nu mai au loc pentru viză, cu carnete noi din stocul existent.

3. Se vor lua în considerație chitanțele de plata anexelor urmând ca solicitatorii să achite numai diferența de preț până la costul confecționării carnetului.

4. Ambele chitanțe însumând costul carnetului, se vor înainta Diviziei C. I. b. Filaret, odată cu borderourile de comandă.

5. Dispozițiunile privitoare la carnetele care mai au rubrici pentru viză, rămân în vigoare.

Aceste dispozițiuni nu se referă și la carnetele cu 50% reducere ale funcționarilor M.A.N. pentru cari s'au dat dispozițiuni speciale, cu ord. Nr. 27334 C. 2a 1940.

Eliberarea nouilor carnete se face în aceleași condițiuni ca și mai înainte.

Borderourile se vor complecta în dublu exemplar de către Protopopiate și Eparhie și se vor înainta On. Minister însoțite de chitanța asupra taxei solvite și fotografia respectivă.

Cluj, la 2 Aprilie 1940.

Consiliul eparhial.

Nr. 2371/1940.

Ordin Circular

către toate oficiile protop. și parohiale din Eparhia Ort. Rom. a Vadului, Felea-cului și Clujului.

„S'au observat numeroase cazuri, când diferite Instituții de Stat au primit în garanție pentru executarea de contracte, titluri de rentă de Stat fără taloanele și cupoanele respective. În caz de neexecutare a contractului, garanția devine de drept proprietatea Instituției, care însă nu poate să realizeze, deoarece titlurile ce-i constituiesc obiectul nu sunt negociabile fără cupoanele respective, mai ales că, cele mai adeseori, constituirea garanției se face sub forma unei recipise de consemnare a efectelor pentru un nominal, reprezentând quantumul cerut de contract fără precizarea că au atașate taloanele sau cupoanele respective.

În astfel de situații, Instituțiile au fost obligate, în vederea realizării garanției, să recurgă la formalități complicate, fie pe calea dreptului comun, fie prin opoziții înființate asupra cupoanelor lipsă, formalități costisitoare, care reclamă timp îndelungat, fără a da siguranța unui rezultat favorabil.

Pentru a se evita pe viitor astfel de complicațiuni dispunem ca să nu se primească în viitor titluri drept garanție dacă nu au atașate talonul și cupoanele la zi.

Încât privește garanțiile azi constituite se vor controla dacă au talonul și cupoanele, și în cazul că nu le au se vor îndruma deponenții să le completeze.

Cluj, 2 Aprilie 1940.

Consiliul eparhial.

Nr. 2345/1940.

Ordin Circular

Dăm mai jos ordiul Nr. 2994-1940 a Casei Autonome de Finanțare și Amortizare, referitor la depunerea în bonuri de înzestrare a armatei a 25% din toate garanțiile la furnituri și construcții cari întrec valoarea de 12.000 Lei.

„În conformitate cu dispozițiunile art. X din Decretul Lege pentru autorizarea emisiunii de Bonuri pentru înzestrarea Armatei, publicat în „Monitorul Oficial” Nr. 269 din 20 Nov.

1939, și punctului 19 din Jurnalul Consiliului de Miniștri Nr. 3589/1939, publicat în „Monitorul Oficial” Nr. 279 din 1 Decembrie 1939, toți constitutorii de garanții legale de orice fel, sunt obligați să depună cu începere dela 1 Ianuarie 1940, o cotă de 25% din valoarea tuturor garanțiilor în Bonuri pentru înzestrarea armatei, subscrise personal de către constitutorii acelor garanții.

Această obligațiune se aplică numai garanțiilor cari depășesc valoarea de 12.000 Lei.

Bonurile pentru înzestrarea armatei, depuse în acoperirea cotei legale de 25% vor fi numai din acelea subscrise direct și personal de către cei obligați să constituie garanția împlinirea acestei condițiuni verificându-se astfel:

a) În cazul în care bonurile nu au fost încă emise: prin constatarea că depunătorul garanției este una și aceeași persoană cu titularul chitanței originale de subscriere care ține locul bonurilor drept titlu provizoriu.

Această chitanță trebuie să poarte mențiunile de efectuarea subscrierii și data vărsământului respectiv.

b) În cazul când garanția se constituie în bonuri efective: prin constatarea că bonurile prezentate figurează într'un borderou original de proprietate eliberat numai de Casa Autonomă de Finanțare și Amortizare, pe numele constitutorului garanției.

Nu se vor primi bonuri, cu borderouri de transmitere eliberate de alte persoane sau instituții, deoarece asemenea borderouri nu fac dovada subscrierii directe, ci a achiziționării lor de pe piață, caz în care condițiunea subscrierii directe, prevăzute în lege, nu este îndeplinită.

Cu ocaziunea constituțiilor de garanții ce se primesc la serviciile Dvs. se va observa că, atât borderoul de proprietate, cât și chitanța de subscriere să fie cele originale, imprimare de Casa Autonomă de Finanțare și Amortizare iar persoana depunătorului garanției să fie identificată cu toată atențiunea.

Spre edificare vă trimitem alăturat, broșura privind Emisiunea Bonurilor pentru înzestrarea armatei, în care se găsesc modelele chitanțelor de subscriere și borderourilor de proprietate în chestiune.

Pentru cazurile când constituirea garanțiilor se face prin depunerea recipiselor de consemnare eliberate de Casa de Depuneri și Consemnațiuni sau Ad-țiile financiare se va observa că din cuprinsul acelei recipise de consemnare să rezulte îndeplinirea obligațiunii prevăzută în art. X din Decretul Lege pentru autorizarea emisiunii de Bonuri pentru înzestrarea armatei.

În acest sens s'au dat instrucțiunile necesare tuturor Ad-țiilor de încasări și plăți din Țară, urmând ca pe toate recipisele de consemnare, privind garanțiile să facă neapărat următoarea mențiune: „Bonurile pentru înzestrarea armatei consemnate sub prezența recipisă sunt subscrise direct și personal de către.... (numele subscriitorului)”.

Rămâne deci ca în aceste cazuri, autoritatea la care se depune recipisa de consemnare să observe și să verifice îndeplinirea obligațiilor legale, pe baza datelor cuprinse în aceste recipise de consemnare.

Se va observa în afară de celelalte condițiuni de constituire a garanției în special dacă numele subscriitorului menționat în recipisa de consemnare este una și aceeași persoană cu cel care este obligat să constituie garanția respectivă.

Deasemeni se va observa că valoarea depusă în Bonuri pentru înzestrarea armatei, să reprezinte în orice caz quantumul de 25% din valoarea totală a garanției, rotunjindu-se suma de mii lei.

Pentru restul de 75% din valoarea garanției, putându-se depune și bonuri pentru înzestrarea armatei, depunătorul are libertatea să prezinte orice Bonuri ce ar poseda, fără a mai avea nevoie să facă dovada subscrierii directe.

Potrivit dispozițiilor art. X care prevede că Bonurile pentru înzestrarea armatei se vor emite cu o scadență cât mai apropiată de termenul de menținere al garanției constitutorii de garanții au facultatea în cazurile când acest termen este mai mic de 6 luni, de a depune contravaloarea cotei de 25% în numerar.

În aceste cazuri, depunerea în numerar a cotei de 25% se va face numai la ghișeele Băncii Naționale a României în contul Casei Autonome a Fondului Apărării Naționale pe formulare speciale, eliberându-se constitutorilor chitanțele după modelul celor ce se găsesc în broșura ce vă remitem.

Cu aceste chitanțe, constitutorii de garanții se pot prezenta fie direct la autoritatea pe seama căreia depun garanția fie la Casa de Depuneri și Consemnațiuni sau Administrațiile financiare pentru consemnare operațiunea verificării obligațiilor prevăzute de lege, făcându-se în același mod ca și la garanțiile constituite prin depunerea chitanțelor de subscriere sau a Bonurilor pentru înzestrarea armatei efective.

Pentru cazurile când până la emiterea Bonurilor pentru înzestrarea armatei acei cari sunt obligați să constituie garanții posedă o chitanță de subscriere personală de o valoare cu mult mai mare decât quantumul cotei legale de 25%, s'au dat instrucțiuni Administrațiilor financiare să elibereze la cererea constitutorilor de garanții atâtea recipise de consemnare câte cote din garanții se pot acoperi în limita sumei cuprinsă în chitanța inițială de subscriere globală.

Aducându-vă toate acestea la cunoștință și față de sancțiunile prevăzute de art. XI din Decretul Lege menționat, avem onoarea a vă ruga să binevoiți a da dispozițiunile necesare tuturor organelor și unităților Dvs. în subordine, pentru ca prevederile art. X din Decretul Lege pentru autoritatea emisiei de bonuri pt. înzestrarea armatei, să fie cât mai riguros respectate.

Director general (ss) N. Răzmiriță, p. Director (ss) Anatole Popescu.

Cluj, la 2 Aprilie 1940.

Consiliul eparhial.

Nr. 2344/1940.

Ordin circular

Aducem la cunoștința tuturor celor vizați adresa On. Minister de Finanțe Nr. 506725/1940 spre a se executa:

„Avem onoarea a vă aduce la cunoștință că din partea Băncii Naționale a României, Serv. Relațiilor cu streinătatea primim scrisoarea Nr. 12692 din 7 Febr. 1940, al cărei text îl redăm în întregime mai jos, prin care ne informează că unele Instituții trimit relații nereale furnizorilor lor din streinătate în legătură cu acoperirea în lei a sumelor ce urmează a li se transfera.

Vă este cunoscut faptul, că din cauza plăților în devize libere ale Statului destinate în cea mai mare parte armamentului, precum și a penuriei de devize din această categorie, Banca

nu este întotdeauna în măsură să execute imediat toate plățile cerute de diferite autorități de Stat și Regii Autonome.

Aceste autorități și anume acelea care au la noi conturi de trezorerie, contabilitate sau viramente informează în mod regulat casele creditoare din streinătate imediat ce ne dau convenitele dispozițiuni de transfer, că au depus la noi acoperirea necesară în Lei.

Ori este o mare deosebire în a dispune executarea unui transfer și a depune acoperirea contravalorii sale.

Banca nu intră în posesia acestei acoperiri decât în momentul efectuării plății.

În consecință, v'am ruga să binevoiți a instrui pe cale de circulară diferitele autorități de Stat și Regii Autonome de a nu mai informa greșit străinătatea, afirmând că Banca Națională ar fi încasat acoperirile de lei și că deține aceste sume, deși nu efectuează transferurile.

Unele din aceste firme, luând act de aceste afirmațiuni, ar putea să formuleze cereri de bonificare de dobânzi.

În acest sens am primit recent o cerere din partea firmei A. L. von Beck, Rotterdam, care a avut de încasat diverse facturi de la Cassa Autonomă a Monopolurilor Regatului României. Plățile în speță făceau parte din categoria creanțelor pentru tutunuri exotice, care nu se pot încadra în acordul cu plăți cu Olanda și care nu s'au putut executa la dată exigibilității lor, din cauza continuii și importanței cereri de devize libere necesare armamentului. În actualul regim restrictiv Banca neînțelegând să răspundă decât în limita mandatului său, v'am fi îndatorăți dacă ați binevoi să dați instrucții autorităților în sensul de a nu se transmite străinătății decât adevărata stare de fapt a cererilor lor de transfer. Vă mulțumim cu anticipație și vă rugăm să primiți, d-le Ministru asigurarea considerației noastre.

Față de cele de mai sus, ținând seamă că în actuala situație de lipsă de devize și când pentru nevoile de înzestrare ale armatei trebuiesc importate cantități de devize libere, se poate ca unele plăți în astfel de devize să sufere oarecari întâzieri.

Vă rugăm să binevoiți a avea în vedere că se creiază dificultăți Băncii Naționale a României prin aceea că unele firme ar putea ridica pretenții de bonificare de dobânzi, dacă Dv. informați că Banca Națională a României a intrat în posesia acoperirii în lei a sumelor ce urmează a se transfera.”

Cluj, la 2 Aprilie 1940.

Consiliul eparhial.

Nr. 2346/1940

Ordin circular.

Pentru executare și orientare publicăm mai jos dispozițiile On. Case Autonome de Amortizare și Finanțe referitoare la garanțiile ce sunt a se depune de firmele străine cari se angajează la furnituri sau lucrări în țară:

„În conformitate cu Decizia Ministerului de Finanțe cu Nr. 464789 1940, publicată în Monitorul Oficial Nr. 22 din 27 Ian. 1940, s'a aprobat ca firmele străine să-și îndeplinească obligațiunea prevăzută de art. X din Legea pentru autorizarea emisiunii de Bonuri pentru înzestrarea Armatei, prin depunerea cotei de 25% din valoarea garanțiilor ce constituie în țară, în numerar, indiferent de durata contractului sau de termenul de menținere al garanției respective.

Astfel că, o firmă din străinătate

fie că se prezintă la vre-o licitație publică, fie că a obținut vre-o comandă de lucrări sau furnituri la noi în țară și este obligată în această situație să depună garanțiile legale corespunzătoare, nu va mai subscrie cota de 25% din aceste garanții la Bonurile pentru Inzestrarea Armatei, chiar dacă termenul pentru care se depun garanțiile este mai mare de șase luni, ci va proceda după cum urmează:

Pentru satisfacerea dispozițiilor art. X din legea menționată cota de 25% din garanțiile aferente, se va depune de către firmele străine în numerar pe seama Casei Autonome a Fondului Apărării Naționale la Banca Națională a României sau Cassa de Depuneri, contra chitanță, care va ține locul Bonului și va face dovada împlinirii obligațiilor legale în chestiune.

Sumele astfel depuse se vor restitui firmelor străine depunătoare, la terminarea contractului, prin aceleași ghișee, la prezentarea chitanțelor respective, în termenul maxim de 15 zile prevăzut de lege.

Pentru a da posibilitatea firmelor străine de a dispune de numerarul în lei necesar acoperirii cotei de 25% din garanții, Ministerul Economiei Naționale cu Decizia Nr. 111048, publicată în Monitorul Oficial Nr. 10 din 12 Ianuarie 1940, a autorizat băncile românești să deschidă firmelor din străinătate, ale căror corespondente sunt, creditele corespun-

zătoare.

Pe baza acestei dispozițiuni, băncile românești sau reprezentanții firmelor străine, vor putea oricând să depună în numele acestor firme cota în numerar de 25% îndeplinind pentru acele firme formalitățile de depunere odată cu constituirea restului de 75% din garanții, creditele în lei ce sunt autorizate a le acorda.

Pentru băncile românești aceste credite au un caracter tranzitoriu ținând seamă că ele se vor putea rambursa din primele plăți ce se vor face firmelor străine în contul furniturilor sau din avansurile ce se vor acorda de îndată ce se încasează.

În ceea ce privește firmele streine cari utilizează această modalitate de constituire a cotei de 25% din garanții, creditul odată rambursat, numerarul, depus în contul garanției, rămâne consemnat cu același caracter tranzitoriu, ca parte din prețul furniturii și se va restitui firmei streine la lichidarea definitivă a contractului, în aceleași condițiuni de transfer ca și a prețului total convenit.

Față de cele mai sus, la întocmirea și încheierea contractelor cu firmele streine, cari se vor găsi în situația arătată, se vor prevedea în contracte clauze privind:

1. Posibilitatea de rambursare a creditului acordat de băncile românești direct din avans;

2. Dreptul de transfer al cotei de 25% în numerar, rămasă a se plăti firmei după lichidarea prevăzută la

punctul 1 de mai sus, în aceleași condițiuni ca și prețul furniturii.

În ceea ce privește garanțiile necesare la acordarea unui avans și cari se constituie prin scrisori de garanții bancare, nu se va face aplicarea dispozițiilor art. X. Director General (ss) Răzmăriță. p. Director (ss) Anatole Popescu.

Cluj, la 2 Aprilie 1940.

Consiliul eparhial.

Nr. 120/1940

(10) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia urbană de clasa I Alba-Iulia II Maieri, devenită vacantă prin trecerea la pensie a parohului-protopop onorar Florian Rusan, prin aceasta publicăm concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreună cu acest post sunt:

1. Salariul dela Stat conform pregătirei.
2. Sesiune completă.
3. Locuință în natură.
4. Venitele stolare obicinate în parohie.

Reflecții la acest post își vor înainta, în termen legal, cererile de concurs, instruite cu toate documentele necesare, Consiliului eparhial.

Candidații vor prezenta act de învoire dela P. S. Episcop, cu care vor putea pe lângă autorizația prealabilă a protopopului, să se prezinte

într-o Duminică sau sâmbătoare în parohie, spre a cânta, predica, eventual a liturghisi și a face cunoștință cu enoriașii.

Alba-Iulia, la 1 Martie 1940.

Oficiul protopopesic al tractului Alba-Iulia în conțelegere cu consiliul parohial din parohia Alba-Iulia II Maieri.

(s. s.) Alexandru Baba, protopop.

BIBLIOGRAFIE

A apărut Nr. 4 pe Aprilie 1940 al revistei „Viața Ilustrată“, de sub direcția P. S. episcop Nicolae Colan, cu următorul sumar:

† Nicolae Colan: Eroii și mucenici ai dreptei credințe; Grigorie T. Marcu: Unirea face puterea; Emil Zegreanu: Ți-am bătut c'un ghiocel în geam (poezie); Teodor Ciceu: În noaptea sfântă de 'nvier (poezie); I. Gr. Opreșan: „C'oana Silimonia“; Giovanni Papini: Arta desumanizată (trad. de Prof. Radu I. Paul); I. V. Spiridon: Hai, suflete... și Autobiografie (poezii); Al. Străoneanu-Balaș: Rondelul Mărțișorului (poezie); Vasile Netea: La întrebarea cea mare; Dr. G. Preda: Femeia română în timp de războiu; D. E. Nicoară: Rolul elitelor în epoca Renașterii Naționale; N. Hurlup: Epigrame. I. Bunea și Pr. N. Belea: Cronică literară. Gr. T. M.: Cronică internă și Cronică externă. Numeroase ilustrații.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj

„VATRA“ institut de credit și economii s. a. Cluj

Inscrisă în Registrul Bancar sub Nr. 7/1934.

Activ				Bilanț anual la 31 Decembrie 1939.				Pasiv					
Cassa: a) Numerar efectiv			1395916					Capital social					5000000
b) Disponibil la B. N. R.			748357			2144273		Fonduri de rezervă:					
Portofoliu de titluri: Titluri românești:								a) Rezervă legală		36393			
1. Cu venit fix:								b) Rezervă statutară		708246			
a) Efecte publice	V. N.	In Portof. V. R.	Gajate V. R.					c) Alte fonduri		132988			877627
a) Efecte publice	228.000	219746						Fonduri de amortisment:					
2. Cu venit variabil:								a) Pentru creanțe dubioase		280405			460405
a) Acțiuni cotate la bursă	28.500	48745						b) Pentru imobil		180000			40063
b) Acțiuni necontate la bursă	539.980	65200	263900					Diferență de curs nerealizată la portof. de titluri					413829
Total	796.480	333691	263900			597591		Fond de pensii și ajutoare al funcționarilor					
Plasamentul fondului de rezervă Art. 13:								Depuneri spre fructificare: Din țară:					
a) Efecte publice garantate de stat		Val. Nom.	In Portof. V. R.			14202		1. Depuneri noi:		La vedere	Pe termen		
Portofoliu de scont: Plătibil în țară:								a) Cu livrete de econ. nom. plătibile la purtător		101989	3851029		
a) Cambii fără garanție		In Portof.	Reescontat			278520		2. Depuneri vechi:					
b) Cambii garantate cu ipotecă						2175330		a) Reduse		373720			
Total		2978096	2453850			5431946				475709	3851029		4326738
Creanțe în conv. conf. legii din 7 Apr. 1934:								Angajamente de reescont: În țară:					
a) În portofoliu						7430875		1. Curente: a) la B. N. R.					2453850
Imobile: a) pentru uzul propriu și locuințe			906659			1163697		b) Curente: b) la bănci					29376
b) Alte imobile			257038			1000		Dividende neridicate					3049985
Mobilier						273620		Conturi diverse creditoare					164307
Conturi diverse debitoare						11445		Conturi transitorii creditoare					252469
Conturi tranzitorii debitoare								Beneficiul net: Beneficiul anului curent					
Total						17068649		Total					17068649

Conturi de ordine:

Cauțiuni statutare	Lei 282400	Deponenți de cauțiuni statutare	Lei 282400
Titluri în gaj: a) În portofoliu	Lei 305100	Deponenți de titluri în gaj	Lei 305100
Depozite de titluri și alte valori în păstrare	Lei 101500	Deponenți de titluri și alte valori în păstrare	Lei 101500
Total	Lei 689000	Total	Lei 689000

Debit				Contul de Profit și Pierdere				Credit					
Cheltuieli de administrație:				Dobânzi incasate:									
a) Salare și indemnizații		187750		a) Dela portofoliul de scont			651474						
b) Diverse		99446	287196	Venitul portofoliului de titluri			33492						
Impozite și taxe			47767	Venitul imobilului			42051						
Dobânzi plătite: a) La depuneri		129841		Beneficii diverse			112530						839547
b) La reescont		92274	222115										
Amortismente: a) La imobil													
Beneficiul net: a) Beneficiul anului curent													
Total							839547						839547

Președinte:

s. s. Dr. Laurian German

Cluj, la 31 Decembrie 1939.

Pentru contabilitate:

s. s. Traian Puticiu

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

s. s. Ionel Comșa

s. s. Dr. Sebastian Stanca

s. s. Dr. Vasile Sava

s. s. Dr. Victor Stanciu

s. s. Laurențiu Curea

s. s. Alexandru Dragomir

Subsemnații censori am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și consonanță cu registrele băncii.

Cluj, la 11 Februarie 1940.

s. s. Ion Oțoi, președinte

s. s. Nicolae Vasii

s. s. Ion Stroia